

Posudek vedoucího na diplomovou (magisterskou) práci Edity Michalové:

Mapování a dokumentace významných krajinných prvků na Novodvorskú

Cílem této diplomové práce bylo provést mapování, kategorizaci a dokumentaci významných krajinných prvků ve zvoleném území, které tvoří 3 katastry v jádrové zóně území řešeného v projektu „Kačina“. Téma práce je poměrně ojedinělé a průkopnické, protože významné krajinné prvky (VKP) patří k dosud málo využívanému nástroji obecné územní ochrany přírody. Přitom právě v běžné člověkem využívané krajině, kde nejsou zvláště chráněná území přírody jako rezervace, chráněné krajinné oblasti a jiné, mají významné krajinné prvky zvýšený význam z hlediska ekologické stability a biodiverzity, identity krajiny, utváření krajinného rázu a vnímání krajiny člověkem. Práce tematicky i regionálně zapadá do řešení projektu implementace Evropské úmluvy o krajině na lokální úrovni, jehož cílem je mimo jiné přiblížit hodnoty krajiny místním lidem, kteří v ní žijí a pracují.

Rešerše se v souladu se zaměřením práce věnuje definici, vymezení a výkladu pojmu významný krajinný prvek, který rozebírá s ohledem na jeho vývoj a legislativní zakotvení. Uvádí různá pojetí a různé názory na VKP včetně zahraničních zkušeností. Využívá výsledky projektu VaV Péče o krajinu II, řešeného v letech 1999-2001, jehož cílem bylo zhodnocení dosavadních zkušeností s ochranou krajiny pomocí nástrojů obecné ochrany, mezi něž právě VKP patří. Další část rešerše je věnována krajinnému rázu – jeho chápání a metodám hodnocení, protože krajinný ráz má úzkou vazbu na významné krajinné prvky, které jsou pravidla určující pro krajinný ráz.

Fyzickogeografická charakteristika řešeného území je standardní, s využitím podkladů převzatých z projektu „Kačina“. Konstatování na str. 44, že v území je 20 malých vodních nádrží, je v rozporu s dokumentací vodních ploch jako VKP, jichž bylo zjištěno pouze 9. Vrstva ZABAGED uvádějící 20 vodních ploch v tomto případě neodpovídá skutečnosti. Řada malých vodních nádrží uvedených v této databázi totiž ve skutečnosti neexistuje (bývalý Kovářský rybník v Nových Dvorech a většina malých odkalovacích nádrží bývalého cukrovaru Ovčáry).

Poznámka k obr. 8: neměla jít šrafura krajinné památkové zóny Žehušicko přes městskou památkovou zónu Nové Dvory ?

Metodika práce je originální, byla vytvořena teprve v rámci této diplomové práce. Vychází z definice VKP, zahrnuje kategorizaci VKP – rozdělení do 10 typů, terénní mapování v měřítku 1:10 000, využití ortofotosnímků a způsob dokumentace VKP. U každého typu VKP se muselo stanovit, které parametry budou sledovány a hodnoceny. Pro přehlednost a jednotnost jsou VKP hodnoceny v tabulkách, pro každý typ VKP musela být navržena jiná tabulka s ohledem na hodnocené parametry.

Výsledky. Na 3 katastrálních územích bylo zjištěno, zmapováno a dokumentováno celkem 120 VKP (bez úrodných niv), které zde zaujímají přes 20 % celkové plochy řešeného území. To je důležitý výsledek, který i přes problematičnost a různé chápání VKP ukazuje, kolik je v běžné kulturní krajině zajímavých prvků, které utvářejí její ráz a identitu, přispívají k jejím ekologickým, kulturně historickým a estetickým hodnotám a které je tedy třeba chránit resp. citlivě obhospodařovat. Některé tabulky, tam, kde je to možné, měly mít také součtový řádek, který by uváděl celkovou plochu nebo celkovou délku VKP dané kategorie. Tyto sumární

údaje jsou uvedeny až v Příloze 3, což je poněkud nepraktické, a nikde v textu nejsou komentovány. Pro přehlednost se měly objevit alespoň v diskusi výsledků nebo v závěrech.
Poznámka k části 5.2.: Tabulka 16 uvádí rozlohu vodních ploch v nivě pouze 1,98 ha. Co Ovčárecký rybník, který měří přes 9 ha ?

Závěrečné hodnocení: Edita Michalová ve své diplomové práci splnila zadaný úkol, prokázala schopnost důkladné rešerše problematiky, samostatné terénní práce, vyhledání datových zdrojů a kvalitního zpracování výsledků vlastní terénní práce. Proto doporučuji její diplomovou práci k obhajobě s návrhem hodnocení výborně až velmi dobře.

Doc. RNDr. Zdeněk Lipský, CSc.
vedoucí diplomové práce

6. 9. 2009.